

اصلاح مصوبه شماره 1 جلسه شماره 190 موضوع دستورالعمل
پیشگیری، شناسایی و پیگرد مرتکبان برقراری مبادله و انتقال
غیرمجاز ارتباطات مخابراتی و رایانه‌ای

بسمه تعالی

مصوبات کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات

مصوبه شماره 1 جلسه شماره 223 مورخ 1394/7/16

کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات در جلسه شماره 223 مورخ 1394/7/16، اصلاح مصوبه شماره 1 جلسه 190 مورخ 1393/3/29 موضوع "دستور العمل پیشگیری، شناسایی و پیگرد مرتکبان برقراری مبادله و انتقال غیرمجاز ارتباطات مخابراتی و رایانه‌ای" را بررسی و اصلاحات پیشنهادی را تصویب کرد. مفاد نهایی اصلاح شده دستورالعمل به شرح ذیل از تاریخ ابلاغ جایگزین مصوبه شماره 1 جلسه 190 مورخ 1393/3/29 می‌شود.

دستور العمل پیشگیری، شناسایی و پیگرد مرتکبان برقراری مبادله و انتقال غیرمجاز ارتباطات مخابراتی و رایانه‌ای

مقدمه

به منظور پیشگیری از برقراری، مبادله و انتقال غیرمجاز ارتباطات مخابراتی و رایانه‌ای داخل/خارج از/به شبکه مادر مخابراتی شامل نقاط تماس و درگاه‌های بین‌المللی، شبکه بین استانی، بین شهری و نقاط خاص (مقرر از سوی شورای عالی امنیت ملی) و تسهیل پیگرد مرتکبان جرایم و تخلفات موضوع این دستورالعمل، مقررات ذیل به تصویب می‌رسد.

فصل یکم: تعاریف

ماده 1- در این دستورالعمل اصطلاحات زیر در معانی مربوط بکار می‌رود:

- 1-1 - **وزارت:** وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
- 1-2 - **کمیسیون:** کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات
- 1-3 - **سازمان:** سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی
- 1-4 - **ارایه‌دهندگان خدمات دسترسی:** دارندگان پروانه ارائه خدمات ارتباطی و فناوری اطلاعات از سازمان که خدمات دسترسی ارائه می‌دهند.
- 1-5 - **مشترک:** شخص حقیقی یا حقوقی که به عنوان کاربر نهایی از خدمات ارایه‌دهندگان خدمات دسترسی برای مبادله ارتباطات رایانه‌ای و مخابراتی بهره‌برداری می‌کند.
- 1-6 - **ارتباطات رایانه‌ای و مخابراتی:** انتقال و ارسال علایم، داده‌ها، نوشته‌ها، تصاویر، صداها و هرگونه اطلاعات دیگر بوسیله سیم یا بی‌سیم و یا نور و یا هر رویه الکترومغناطیسی است.
- 1-7 - **سامانه کشف تقلب:** سیستم‌هایی که جهت کشف تقلب‌های مرتبط با این دستورالعمل توسط شرکت ارتباطات زیرساخت یا ارائه‌دهندگان خدمات دسترسی و یا سازمان ایجاد و مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد.
- 1-8 - **مشترکین با مصرف غیرمتعارف:** مشترکان ارتباطات رایانه‌ای و مخابراتی موضوع این دستورالعمل که شامل موارد زیر است:
  - 1-8-1 - مشترکین و یا خطوطی که رفتار ارتباطی آنها از نظر تعداد تماس صادره و یا حجم ترافیک و یا تنوع مقصد تماس و یا نسبت تعداد تماس‌های صادره به وارده بر اساس تشخیص سامانه کشف تقلب بیش از حد متعارف می‌باشد.

اصلاح مصوبه شماره 1 جلسه شماره 190 موضوع دستورالعمل
پیشگیری، شناسایی و پیگرد مرتکبان برقراری مبادله و انتقال
غیرمجاز ارتباطات مخابراتی و رایانه‌ای

- 1-8-2- خطوط¹ PRI، دورشوال و خطوط منتقل شده به سایر پروتکل‌ها و استانداردهای مورد استفاده برای ارتباط ترانک با تجهیزات مسیریاب و PABX² مشترکان.
- 1-8-3- خطوطی که بوسیله کافو یا سایر تجهیزات انتقال (با ظرفیت بیش از 10 خط) به مکان مشترک منتقل شده‌اند، مشروط بر اینکه کافو یا تجهیزات انتقال مذکور در مکان متعلق به مشترک نصب شده باشد.
- 1-8-4- خطوط ارتباطات داده‌ای اینترنتی E1³ و STM1⁴ واگذار شده به مشترکان یا دارندگان پروانه از سازمان.
- 1-8-5- خریداران بیش از 5 خط ارتباطی ثابت یا همراه از یک دارنده پروانه از سازمان.
- 1-8-6- خطوط ارتباطی فاقد ارایه شماره خواهان در مقصد CLID⁵ با رعایت مقررات مربوطه.

فصل دوم: مسؤلیت مشترکین

ماده 2. مسؤلیت بهره‌برداری از امتیاز کاربری ارتباطات رایانه‌ای و مخابراتی واگذار شده از سوی ارایه دهنده خدمات دسترسی با مشترکان است و هرگونه واگذاری (جزاً یا کلاً) آن به دیگری رافع مسؤلیت آنها نیست، مگر اینکه پس از واگذاری موقت یا دائم امتیاز، موضوع را طی سند معتبری که به تأیید انتقال‌گیرنده رسیده است، به ارایه‌دهنده خدمات ذی‌ربط اطلاع دهند.

تبصره - در صورت مسدودشدن موقت یا دائمی خدمات دسترسی، مستند به درخواست مشترک یا اقدام یکجانبه از سوی ارایه‌دهنده خدمات دسترسی، مسؤلیت بهره‌برداری غیرمجاز به عهده ارایه‌دهنده خدمات خواهد بود.

ماده 3. مشترک موظف است در صورت مفقودی یا سرقت سیم‌کارت خود، مراتب را بلافاصله به ارایه‌دهنده ذی‌ربط خدمات اطلاع دهد. در غیر این صورت، عواقب ناشی از سوءاستفاده‌های احتمالی به عهده وی خواهد بود.

ماده 4. در ارتباطات ثابت، انتقال فیزیکی نقطه دایری خطوط (ترانک - مشترک) به مکانی غیر از آدرس دایری آن و بدون مجوز ارائه دهنده خدمات دسترسی و یا شرکت ارتباطات زیرساخت ممنوع است و ارائه دهندگان خدمات موظف به قطع و جمع‌آوری خدمت و بررسی سوابق ارتباطی از لحاظ وقوع تخلف یا جرم می‌باشند. در صورت وقوع تخلف حسب مورد موضوع به مرجع قضایی اعلام خواهد شد و در صورت عدم وقوع جرم یا تخلف موضوع این دستورالعمل، ارائه دهنده خدمات دسترسی موظف به اخذ تعهد کتبی مبنی بر عدم تکرار این جابجایی می‌باشد.

فصل سوم: مسؤلیت ارایه‌دهندگان خدمات دسترسی

ماده 5. ارایه‌دهندگان خدمات دسترسی موظفند اقدامات ذیل را انجام دهند:

الف) کلیه ارتباطات بین‌استانی و بین‌المللی مراکز SC/PC⁶ و ISC⁷ و شهرها و نقاط خاص (بر اساس مصوبه شماره 516 شورای امنیت ملی) را صرفاً از طریق شبکه سوئیچینگ و مسیریابی شرکت ارتباطات زیرساخت مبادله کنند یا انتقال دهند.

ب) در اجرای ماده (32) قانون جرایم رایانه‌ای و الزامات مقرر در پروانه‌های صادره از سوی سازمان، داده‌های سیگنال ترافیک، اطلاعات راجع به کاربران و مشترکان و اطلاعات درآمدی راجع به خدمات دسترسی را نگهداری و در صورت مطالبه سازمان و یا مراجع ذی‌صلاح قانونی ارایه دهند و همواره صحت و تمامیت آنها را تضمین کنند.

پ) به هنگام انعقاد قرارداد واگذاری امتیاز دسترسی و همچنین در طول دوره ارایه خدمات، به شیوه‌هایی از قبیل درج اطلاعات بر روی تارنمای اختصاصی یا قبوض یا ارسال پیام بوسیله سامانه‌های پیام‌رسان الکترونیکی، مانند پیامک، طبق دستورالعمل سازمان،

¹ Primary Rate Interface

² private automatic branch exchange

³ نام خطوط مخابراتی با استاندارد اروپائی است که در شبکه انتقال از طریق تجهیزات SDH ارائه می‌شود.

⁴ فیبر نوری معادل 63 لینک E1

⁵ called line identification

⁶ Primary/ Secondary Center

⁷ International Switching Center

اصلاح مصوبه شماره 1 جلسه شماره 190 موضوع دستورالعمل
پیشگیری، شناسایی و پیگرد مرتکبان برقراری مبادله و انتقال
غیرمجاز ارتباطات مخابراتی و رایانه‌ای

اطلاعات کافی و مسئولیت های مشترکین را درباره نحوه پیشگیری از جرایم و تخلفات موضوع این دستورالعمل و ضمانت اجراهای ناشی از ارتکاب آنها، به شکل آسان و قابل فهم به مشترکان ارائه دهند.

(ت) هر ماه یا به موجب دستور سازمان یا حکم قضایی، حداکثر ظرف مدت 24 ساعت فهرست مشترکین با مصرف غیرمتعارف موضوع بند 1-8 ماده (1) این دستورالعمل، شامل داده‌های ترافیک و اطلاعات راجع به هریک از مشترکان را به صورت الکترونیکی ارائه دهند و آن را حداقل برای یک سال نگهداری کنند. ارائه و نگهداری داده‌ها و اطلاعات مذکور به هیچ عنوان شامل محتوا نمی-شود.

(ث) در راستای اجرای ماده های (17) و (19) این دستورالعمل، کلیه امکانات فنی، تجهیزات و نیروی متخصص مورد نیاز برای جمع آوری، ثبت و نگهداری داده ها و اطلاعات موضوع بند «ت» این ماده دستورالعمل و استخراج فهرست مشترکین با مصرف غیرمتعارف را تامین کرده و آموزش های لازم به کارشناسان سازمان ارائه و همواره آنها را روزآمد نگاه دارند.

(ج) دسترسی مشترک خود را به دلیل ارتکاب جرایم و یا تخلفات موضوع این دستورالعمل حسب مورد، فقط با حکم قضایی و یا ابلاغ سازمان محدود و یا قطع نماید.

(چ) پیش از واگذاری امتیاز دسترسی، هویت واقعی مشترکان را براساس اسناد هویتی معتبر (از قبیل الکترونیکی یا کاغذی) احراز و سوابق مزبور را مطابق قوانین و مقررات مربوطه حفظ نمایند.

(ح) فهرست مشترکانی را که از قابلیت CLIR (عدم نمایش شماره تماس در مقصد) برخوردارند، به طور جداگانه و طبق بند «ب» این ماده نگهداری کنند.

(خ) از واگذاری خطوط ارتباطی بدون قابلیت CLIP⁸ (نمایش شماره تماس در مقصد) به مشترکان و توسعه مراکز PABX فاقد این قابلیت خودداری و فهرست مراکز موجود را به سازمان اعلام کنند تا در خصوص آنها با اعطای مهلت مناسب تعیین تکلیف شود. (د) مقررات اتصال متقابل و دستورالعمل‌های صادره از سوی سازمان را به هنگام عقد قرارداد با سایر ارائه‌دهندگان خدمات رعایت کنند.

(ذ) امکانات، اطلاعات و تجهیزات مورد نیاز برای شناسایی مبدأ تماس‌های انجام شده با مشترکان خود را در مواردی که CLIP آنها نامعتبر یا نادرست است، فراهم و اطلاعات مذکور را به همراه اطلاعات موضوع بند «ت» این ماده نگهداری کنند.

(ر) بانک اطلاعاتی مشترکین را با فرآیند مشخص تکمیل و بروز رسانی نموده و امکان ارائه خدمت و گزارش گیری از وضعیت تعداد کل خطوط ثبت شده بنام مشترکین را توسط مشترکین فراهم نماید.

(ز) ایجاد سامانه ثبت صورتحساب مشترکین که به تایید سازمان رسیده باشد.

(ژ) ایجاد سیستم جامع شناسایی و مقابله با انتقال غیر مجاز ترافیک که به تایید سازمان رسیده باشد.

(س) جهت ایجاد سیستم متمرکز جامع شناسایی و مقابله با انتقال غیر مجاز ترافیک با سازمان همکاری کامل را بعمل آورد.

(ش) هر گونه تغییر غیر قانونی در شماره، سرشماره، مسیره‌ی و مسیریابی ترافیک توسط ارائه دهنده خدمات اجتناب کند.

فصل چهارم: مسئولیت‌های شرکت ارتباطات زیرساخت

ماده 6. شرکت ارتباطات زیرساخت موظف به رعایت موارد زیر است:

(الف) در راستای اهداف این دستورالعمل برنامه زمانی کوتاه مدت (3 ماهه)، میان مدت (1 ساله) و بلند مدت (2 ساله) خود را ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب این دستورالعمل برای ایجاد، توسعه، بروزرسانی و بهره‌برداری از شبکه مادر مخابراتی کشور به سازمان اعلام کند.

⁸ calling line identification presentation

اصلاح مصوبه شماره 1 جلسه شماره 190 موضوع دستورالعمل
پیشگیری، شناسایی و پیگرد مرتکبان برقراری مبادله و انتقال
غیرمجاز ارتباطات مخابراتی و رایانه‌ای

ب) مقررات اتصال متقابل و دستورالعمل‌های صادره از سوی سازمان را به هنگام عقد قرارداد با ارایه‌دهندگان خدمات دسترسی رعایت کند.

پ) دعوی جبران خسارات ناشی از جرایم و تخلفات این دستورالعمل را وفق ماده (8) حداکثر ظرف مدت ده روز بعد از کشف اقامه کند. این امر نافی اختیارات سایر مراجع ذیصلاح، به ویژه سازمان نخواهد بود.

ت) در راستای اجرای ماده های (17) و (19) این دستورالعمل، کلیه امکانات فنی و تجهیزات موردنیاز را به همراه نیروی متخصص را تامین کرده و آموزش های لازم به کارشناسان سازمان ارائه و همواره آنها را روزآمد نگه‌دارند.

فصل پنجم: مسؤلیت‌های قراردادی، مدنی و کیفری

ماده 7. زیان مالی ناشی از انتقال و مبادله غیرمجاز ارتباطات رایانه‌ای و مخابراتی در شبکه‌های بین‌المللی، بین استانی، بین شهری و متصل به نقاط خاص، مطابق فرمول های بندهای الف و ب ذیل محاسبه و وصول خواهد شد:

الف) در ارتباطات بین‌المللی از طریق شبکه‌های PSTN و PLMN و سوئیچ مداری از نوع Voice فرمول زیر بکار می‌رود
ورود ترافیک غیرمجاز بین الملل به کشور (Termination):

$$M = (B \times C) \times A$$

M: مبلغ زیان وارده به شرکت ارتباطات زیر ساخت توسط متخلف ناشی از انتقال غیرمجاز ترافیک

B: کل مدت کارکرد مشترک متخلف به دقیقه از زمان افزایش کارکرد طبق فهرست مشترکین پر مصرف

C: متوسط نرخ هر دقیقه/پالس ارتباطات بین‌المللی و داخلی (محاسباتی/ وصولی در ارتباطات بین الملل)

A: نرخ برابری دلار بر حسب ریال برابر اعلام بانک مرکزی

تبصره: در مبادله یا انتقال ارتباطات راه‌دور (بین شهری و بین استانی) از طریق شبکه‌های PSTN، PLMN⁹ و سوئیچ مداری $A = 1$ است.

ب) در مبادله یا انتقال ارتباطات بین‌المللی و سوئیچ بسته‌ای فرمول زیر بکار می‌رود:

ب-1- انتقال ترافیک غیرمجاز خروجی به سمت بین الملل (Origination):

M: مبلغ زیان وارده به شرکت ارتباطات زیر ساخت توسط متخلف ناشی از انتقال غیرمجاز ترافیک

BW: کل ظرفیت پهنای باند

bw: پهنای باند لازم برای هر کانال صحبت (میانگین 13 kbps)،

T: مدت زمان انجام انتقال غیر مجاز ترافیک (بر حسب دقیقه)،

TF: تعرفه وزنی هر دقیقه با احتساب چهل درصد (40%) تعرفه آمریکا بعلاوه سی درصد (30%) تعرفه آلمان و بعلاوه بیست

درصد (20%) افغانستان بعلاوه ده درصد (10%) تعرفه میانگین کل سطوح (مبنای انتخاب تعرفه به مقصد شبکه سیار می باشد)

SH: قدرالسهم شرکت در ترافیک صادره

$$M = (BW/bw) \times T \times TF \times SH$$

ب-2- ورود ترافیک غیرمجاز بین الملل به کشور (Termination):

M: مبلغ زیان وارده به شرکت ارتباطات زیرساخت توسط متخلف ناشی از انتقال غیرمجاز ترافیک

BW: کل ظرفیت پهنای باند

bw: پهنای باند لازم برای هر کانال صحبت (میانگین 13 kbps)،

T: مدت زمان انجام انتقال غیر مجاز ترافیک (بر حسب دقیقه)،

⁹ Public Land Mobile Network

اصلاح مصوبه شماره 1 جلسه شماره 190 موضوع دستورالعمل
پیشگیری، شناسایی و پیگرد مرتکبان برقراری مبادله و انتقال
غیرمجاز ارتباطات مخابراتی و رایانه‌ای

C: متوسط نرخ هر دقیقه/پالس ارتباطات بین‌المللی و داخلی (محاسباتی/وصولی در ارتباطات بین الملل)

A: نرخ برابری دلار بر حسب ریال برابر اعلام بانک مرکزی

$$M = (BW/bw) \times T \times C \times A$$

تبصره - شرکت ارتباطات زیرساخت موظف است نرخ‌های فرمول بالا را به صورت روزآمد نگه‌دارد و در صورت مطالبه سازمان ارایه دهد.

ماده 8. سازمان در صورت تشخیص انجام انتقال ترافیک غیر مجاز خروجی به سمت بین الملل، ارایه دهنده خدمات دسترسی را برای مرتبه اول مبلغ پانزده میلیارد (15,000,000,000) ریال جریمه و پروانه فعالیت وی را به مدت دوماه تعلیق می کند. در مرتبه دوم علاوه بر اعمال مبلغ پانزده میلیارد (15,000,000,000) ریال بعنوان جریمه، پروانه مربوطه را لغو می کند. متخلف و مدیران دارای مسئولیت حقوقی آن بمدت 5 (پنج) سال امکان دریافت هیچگونه پروانه خدمات ارتباطی و فناوری اطلاعات را از سازمان نخواهند داشت و این اقدام نافی وظایف شرکت ارتباطات زیر ساخت جهت اقامه دعوی نزد مراجع ذیصلاح نمی باشد.

ماده 9. در صورت تشخیص انجام انتقال غیر مجاز ترافیک شخص حقیقی و یا حقوقی بدون پروانه، شرکت ارتباطات زیر ساخت باید جهت اقامه دعوی نزد مراجع ذیصلاح اقدام نماید.

ماده 10. در صورت تخلف از ایجاد سامانه محاسبه و صدور صورتحساب و تعهد مقرر در بند «ز» ماده (6)، پروانه صادره ارائه دهنده خدمات دسترسی متخلف لغو خواهد شد.

ماده 11. در صورت قصور دارنده پروانه از اجرای تعهدات خود بنحوی که منجر به ارتکاب یا تسهیل در ارتکاب هر یک از تخلفات موضوع این مصوبه توسط مشترکین شود، سازمان ارائه دهنده خدمات دسترسی را در مرحله اول معادل مبلغ محاسبه شده در ماده (8) و در مراحل بعدی به ماخذ دو برابر جریمه خواهد نمود.

ماده 12. چنانچه حسب تشخیص سازمان، ارایه‌دهنده خدمات دسترسی از اجرای تمهیدات یا بکارگیری ابزارهای مقرر از سوی سازمان خودداری کند، مدت پروانه فعالیت آن از یک تا نه ماه کاهش یا پروانه از یک تا نه ماه تعلیق یا لغو خواهد شد و در صورت لغو تا پنج سال حق درخواست پروانه فعالیت در هیچ‌یک از خدمات فناوری اطلاعات و ارتباطات را نخواهد داشت.

ماده 13. چنانچه ارایه‌دهنده خدمات از تحویل فهرست مشترکین با مصرف غیرمعارف موضوع این دستورالعمل ظرف مهلت مقرر به سازمان خودداری کند، مدت پروانه فعالیت آن از یک تا نه ماه کاهش یا پروانه از یک تا نه ماه تعلیق و یا لغو خواهد شد.

ماده 14. در صورت ایجاد هرگونه شبکه موازی شبکه مادر مخابراتی بوسیله ارایه‌دهندگان خدمات دسترسی، پروانه متخلف از یک تا نه ماه تعلیق و در صورت تکرار تخلف پروانه فعالیت وی لغو خواهد شد. علاوه بر این بر اساس مواد 19 و 20 قانون جرایم رایانه ای حسب مورد به مراجع ذیصلاح ارجاع خواهد شد.

ماده 15. در صورت ایجاد هرگونه شبکه موازی شبکه مادر مخابراتی بوسیله اشخاص حقوقی دولتی یا غیردولتی، ضمن ارجاع پرونده تخلفات به مراجع ذیصلاح با متخلف وفق مواد 19 و 20 قانون جرایم رایانه ای برخورد خواهد شد.

فصل ششم: مسؤولیت‌های سازمان

ماده 16. سازمان ظرف یک هفته از دریافت فهرست مشترکین با مصرف غیرمعارف موضوع بند «ت» ماده (6) از ارایه‌دهندگان خدمات دسترسی، فهرست مشترکان متخلف را با همکاری شرکت ارتباطات زیرساخت استخراج و اقدامات قانونی لازم را انجام دهد.

ماده 17. سازمان در برابر حفظ محرمانگی داده‌ها و اطلاعاتی که از ارایه‌دهندگان خدمات دسترسی به منظور اجرای این دستورالعمل دریافت می‌کند، مسؤول است.

اصلاح مصوبه شماره 1 جلسه شماره 190 موضوع دستورالعمل
پیشگیری، شناسایی و پیگرد مرتکبان برقراری مبادله و انتقال
غیرمجاز ارتباطات مخابراتی و رایانه‌ای

ماده 18. سازمان موظف است هر شش ماه یکبار یا حسب دستور کمیسیون گزارش روند اجرای و نظارتی این دستورالعمل را ارایه کند.

ماده 19. نظارت بر حسن اجرای مقررات دستورالعمل بر عهده سازمان و طبق دستورالعمل تنظیم شده از سوی سازمان است و به صورت منظم و یا تصادفی و به شکل حضوری و بر خط به منظور دسترسی به اطلاعات مورد نیاز در محل سازمان انجام می شود.

فصل هفتم: سایر موارد

ماده 20. مفاد این دستورالعمل به عنوان مقررات تکمیلی پروانه فعالیت ارایه‌دهندگان خدمات دسترسی و مخابراتی محسوب می شود و تخطی از آنها به منزله نقض عمده تعهدات پروانه تلقی خواهد شد.

ماده 21. تفسیر مفاد این دستورالعمل صرفاً با کمیسیون است.
